

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, 2009. év október hó 6. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Felbujtóként, jelentős értékre, csoportosan elkövetett rablás büntette és más bűncselekmény miatt folyamatban volt büntetőügyben a II. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Békés Megyei Bíróság 15.B.450/2006/76. számú és a Szegedi Ítéltábla Bf.I.251/2007/42. számú ítéletét a II. rendű terheltet érintően hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek, és felülvizsgálatnak nincs helye. Sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult ebben az ügyben újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s:

A Békés Megyei Bíróság a felülvizsgálattal érintett II. r. terheltet a 2007. április 2-án kihirdetett 15.B.450/2006/76. számú ítéletével, felbujtóként, jelentős értékre elkövetett rablás büntette miatt 6 év fegyházbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte, és 1.800.000 Ft összegben vagyonek Kobzást is elrendelt vele szemben. Az általa fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztésbe beszámította. Terhelt-társaival egyetemlegesen kötelezte a magánfél részére 4.186.598 Ft kártérítés és annak 2006. március 15-től számított törvényes kamata, valamint az állam javára 251.200 Ft eljárási illeték megfizetésére.

Bűnjelekről rendelkezett, és külön 32.400 Ft, illetve egyetemlegesen 51.031 Ft bűnügyi költség megfizetésére kötelezte a terheltet.

A megyei bíróság által megállapított tényállás lényege a következő.

A II. r. terhelt szerszámgép-lakatos szakmunkás végzettségű. Nős, két kiskorú gyermeke van. A cselekmény idején felszámolás alatt álló betéti társaság beltagja és üzletvezetője volt, havi 62.500 Ft jövedelemmel. Őstermelőként kertészeti tevékenységet is folytatott, ebből származó nettó éves jövedelme 3,5 millió Ft-ot tett ki. A Bt. 2004. évi mérleg szerinti eredménye 26.000 Ft volt. A Bt. ellen 2006. április 12. napján indult az APEH-nél végrehajtási eljárás 455.806 Ft tartozás miatt. Vagyonát képezi egy zár alá vett házasingatlan 1/2 része; 3 millió Ft értékű fűthető fóliasátor, továbbá 2006-ban vagyonát képezte egy személygépkocsi. 4 millió Ft jelzálogkölcsön tartozása van, amelyet havi 30.000 Ft részletekben törleszt. Korábban már volt büntetve, visszaesőnek nem tekinthető bűnismétlő.

A Szombathelyi Városi Bíróság az 1994-ben jogerős ítéletével társtettesként elkövetett csempészet vétsége miatt napi tételes pénzbüntetésre és elkobzásra ítélte. A Békéscsabai Városi Bíróság 1998-ban orgazdaság vétsége miatt 1 évre jogerősen próbára bocsátotta. A Gyulai Városi Bíróság a 6.Fk.636/2000/23. számú, 2001. április 25. napján jogerőre emelkedett ítéletével gondatlanságból elkövetett súlyos testi sértés vétsége és kiskorú veszélyeztetésének büntette miatt 1 év - végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte.

* * *

Az I. r. terhelt 2004. ősze óta ismerte a II. r. terheltet. Utóbbinak régi ismerőse volt a III. r. terhelt, aki dolgozott is a II. r. terhelt cégénél. A IV. r. terhelt az I. r. terheltnek volt a lakóhelyükről az ismerőse.

Az I. r. és a II. r. terheltek 2006. január hónapot megelőzően, - pontosabban meg nem állapítható időpontban - megállapodtak abban, hogy a pénzváltással foglalkozó, nem magyar állampolgárságú sértettől, jogellenes módon pénzt szereznek.

E végett 2006. január elején megbízták a III. r. terheltet azzal, hogy vegye fel a sértettel a kapcsolatot I. r. terhelt ehhez megadta nevezett telefonszámát, míg a II. r. terhelt mobiltelefonkártyát biztosított. Az I. és II. r. terheltek utasításának megfelelően a III. r. terhelt felhívta a sértettet. Álnéven mutatkozott be, és jelezte, hogy forintot akar euróra váltani.

Ekkor még az I., II. és III. r. terheltek abban állapodtak meg, hogy a III. r. terhelt a pénzváltás során elveszi a pénzt a

sértettől, s azzal elszalad.

2006. február és március hónapban rendszeresen történt pénzváltás a III. r. terhelt és Sz. T.közt. Ezekre előbb egy bevásárlóközpont parkolójában került sor, ahová a II. r. terhelt szállította személygépkocsival a III. r. terhelte, Az átváltáshoz szükséges pénzeszeget az I. r. terhelt biztosította.

Sem január, sem február hónapban nem adódott megfelelő alkalom, hogy a III. r. terhelt a sértettől a pénzt elvegye. Ezért I. és II. r. terheltek úgy határoztak, hogy kibérelnek egy albérleti lakást, és a pénz megszerzése érdekében a sértettet pénzváltás ürügyén odahívják. Ennek megfelelően 2006. március 5-én az I. r. terhelt Békéscsabán álnéven lakást bérelt. Ezt követően legalább 10 alkalommal már a bérelt lakásban történt pénzváltás a III. r. terhelt és az általa az I. és II. r. terhelt utasítására a lakásra hívott sértett között.

Az I. és II. r. terheltek ötlete alapján az ügyletek során a III. r. terhelt egy „Öreg” becenevű fiktív személyre, mint jó módú vállalkozóra hivatkozott, miszerint annak részére váltja a pénzt.

A terheltek ekkor a pénz megszerzését úgy tervezték, hogy a III. r. terhelt elkéri az euró összeget a sértettől azzal, hogy leviszi a ház előtt a gépkocsijában várakozó „Öregnek” és a beváltást követően visszahozza annak forint-ellenértékét. Ebbe a sértett nem egyezett bele, így a terheltek ezen terve nem járt sikerrel.

A sértett meg kívánt ismerkedni az „Öreg” nevű személlyel. Ezért a II. r. terhelt felkérte F. S. nevű ismerősét, hogy három napra játssza el ennek a személynek a szerepét, ezalatt a bérelt lakásban tartózkodjon. A II. r. terhelt a fentiekért 100.000 Ft-ot ígért F. S-nak és őt gépkocsijával a lakáshoz vitte. Ugyanakkor a bűncselekmény tervéről nevezettet sem ő, sem a III. r. terhelt nem tájékoztatta.

F. S. 2006. március 13-14-én a bérelt lakásban tartózkodott. Ott találkozott a sértettel, akinek mint K. I. faáru kereskedelemmel foglalkozó vállalkozó mutatkozott be. Ezeken a napokon is történt pénzváltás.

2006. március 14-én a II. r. terhelt utasítására F. S. arra kérte a sértettet, hogy másnap 15.000 eurót hozzon magával.

I. r. és II. r. terheltek 2006. március hónap folyamán már elégedetlenek voltak a III. r. terhelttel, azért, hogy a nevezettnak nem sikerült a sértett pénzét elvennie. Ebben az időben az I. r. terhelt több alkalommal mondta a III. r. terheltnak, hogy kapni fog maga mellé egy embert, aki a dolgot elintézi. 2006.

márciusában, a B. Autódual Kereskedésnél történőt beszélgetésük során az I. és II. r. terheltek rá akarták venni a III. r. terhelttet, hogy akár erőszak alkalmazásával is, próbálja meg elvenni a sértett pénzét, pl. fújja le gázspray-vel.

Az I. r. terhelt 2006. február hónap végén megkereste az általa már korábban ismert IV. r. terhelttet, hogy segítsen egyik barátjának sokkoló használatával elvenni egy román férfi pénzét. Mivel a IV. r. terhelt ebbe beleegyezett, az I. r. terhelt ezért 60.000 Ft-ot ígért neki, illetve kapcsolattartás céljára átadott egy mobiltelefont.

Az I. r. , II. r. és IV. r. terheltek pontosan meg nem határozható időpontban, néhány nappal 2006. március 15-e előtt találkoztak egy áruház parkolójában.

I. r. terhelt felhívta telefonon a III. r. terhelttet azzal, hogy meg van az a személy, aki segíteni fog neki, csak hívja a lakásra a sértettet.

Az I. r., és IV. r. terheltek 2006. március 15-én a délutáni órákban személygépkocsival elmentek a bérelt lakásra a III. r. terhelteért, majd együtt egy külterületi szórakozóhelyre mentek, ahová megérkezett a II. r. terhelt is.

Itt a terheltek megbeszélték, hogy a sértett 19.00 óra körül viszi a 15.000 eurót a lakásra, ahol azt a III. r. és IV. r. terheltek - erőszak alkalmazásával - elveszik tőle. II. r. terhelt közölte velük, hogy IV. r. terhelt majd lefogja a sértettet, és III. r. terhelt pedig így elveszi a pénzt. I. r. terhelt ugyanezen alkalommal - II. r. terhelt jelenlétében - közölte III. r. és IV. r. terheltekkel, amennyiben úgy adódik, használják a sokkolót a sértett ellen. I. r. terhelt kérésére II. r. terhelt elővett egy fehér cérnakesztyűt a gépkocsijából, amit IV. r. terheltnak adtak, hogy azt a bűncselekmény során felvegye.

Ezt követően az I. r. terhelt autójával III. r. és IV. r. terhelteket a bérelt lakáshoz vitte. Ott az I. r. terhelt átadta a III. r. terheltnak a sokkolót. Azt is közölte velük, amennyiben azzal nem sikerül hatástalanítani a sértettet, úgy pofonokat adjanak neki.

Az I. r. terhelt a bűncselekmény elkövetése alatt a bérelt lakás háztömbjének közelében személygépkocsiban várakozott a társaira.

A sértett 19 óra körül érkezett a bérelt lakásba. A konyhában az asztalra kirakott 4.171.598 Ft értékben 15.170 eurót, és kirakta a mobiltelefonját is. A III. r. terhelt közölte a sértettel, hogy hozza a forintot a szobából. Onnan kifelé jövet követte őt a IV. r. terhelt, aki hátulról, ököllel állkapcson ütötte a sértettet, majd

ezután hátulról átkarolva, lefogta. A sértett védekezni próbált, dulakodás alakult ki közte és a III. r., illetve a IV. r. terheltek között. Ennek során III. r. terhelte a sokkolót több ízben használta a sértettel szemben, illetőleg a védekező sértettet egyszer gyomorszájon és legalább egyszer arcon is ütötte. A IV. r. terhelte eközben folyamatosan dulakodott a magát kiszabadítani próbáló sértettel, illetőleg lefogta, a szoba felé rángatta, és végül az ágyra teperte. Mialatt a sértett a szobában a IV. r. terhelttel dulakodott, a III. r. terhelte egy műanyag táskába rakta az asztalról a 15.170 eurót, továbbá a sértett 15.000 Ft értékű mobiltelefonját. Ezután az ajtóhoz futott. Őt a IV. r. terhelte is követte, III. r. és IV. r. terheltek sietve távoztak, beültek I. r. terhelte gépkocsijába, és elhajtottak.

A gépkocsiban a III. r. terhelte a pénzt odaadta az I. r. terheltnak. Útközben I. r. terhelte a sértett mobiltelefonját, a IV. r. terhelte által használt kapucnis felsőt, kesztyűt, valamint a sokkolót, és a telefonkártyákat kidobálta az autóból. A bűncselekményt követően I. és IV. r. terheltek Ö. találkoztak a II. r. terhelttel. Ezt követően I. r. terhelte IV. r. terheltet hazavitte, és eközben 100.000 Ft-ot adott neki. I. r. és II. r. terheltek a pénzen megosztottak, legalább 1.800.000-1.800.000 Ft jutott I. és II. r. terhelteknek. A bűncselekményt követően néhány nap múlva II. r. terhelte a cselekményért 300.000 Ft-ot adott III. r. terheltnak.

A sértett a III. r. és IV. r. terheltek általi bántalmazása következtében a jobb felső szemhéj repesztett sérülését, járomív felett zúzódást és bevérzést, az arc többszörös hámzúzódásait, továbbá az állkapocs jobb oldali elmozdulásos törését szenvedte el, mely utóbbi sérülés tényleges gyógytartama 4 hét volt.

A terheltek a sértettnek 4.186.598 Ft kárt okoztak, amely nem térült meg.

Sz. T. magánfélként 4.186.598 Ft és a bűncselekmény elkövetésétől a kifizetés napjáig járó törvényes kamat megfizetése iránt terjesztett elő polgári jogi igényt.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a II. r. terhelte vonatkozásában eltérő minősítés megállapítása végett és súlyosításért, valamint a nevezettől lefoglalt 280.000 Ft készpénz kiadását sérelmezve jelentett be fellebbezést, amelyet a fellebbviteli főügyészség visszavont. A terhelte és védője a tényállás téves megállapítása miatt, elsősorban felmentésért, másodlagosan eltérő minősítés, és erre figyelemmel enyhítés érdekében fellebbezett, illetve eljárásjogi okból az ítéletet hatályon kívül helyezését is indítványozta.

A Szegedi Ítéltábla a 2007. október 26-án meghozott Bf.I.251/2007/42. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta, és a vagyonekhozásra vonatkozó rendelkezést valamennyi terhelt vonatkozásában mellőzte. Az elsőfokú ítélet keltét pontosította, és a bűnjelekkel kapcsolatosan tett további rendelkezést. A kártérítést a sértett jogi képviselője részére rendelte teljesíteni A terhelt által előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztésbe továbbfolyóan beszámította. A felmerült bűnügyi költségből külön 38.400 Ft, egyetemlegesen pedig 46.142 Ft megfizetésére kötelezte a II. r. terheltet.

A terhelt korábban előterjesztett felülvizsgálati indítványát, mivel azzal kizárólag az irányadó tényállást támadta, a Legfelsőbb Bíróság a 2008. május 19-én meghozott Bfv.I.393/2008/2. számú végzésével a Be.421.§-ának (2) bekezdése alapján elutasította.

A jogerős határozatok ellen a Be.416.§-a (1) bekezdésének b) pontjára hivatkozással a II. r. terhelt védője élt saját jogán (Be.417.§ (1) bekezdés II/c. pont) felülvizsgálati indítvánnyal, a cselekmény anyagi jogszabályt sértő minősítése, s ezzel összefüggő törvénysértő büntetés kiszabása, továbbá a polgári jogi igény érdemi elbírálása miatt, a cselekmény jelentős értékre, bűnsegédként elkövetett csalás büntettként minősítése, a büntetés mértékének enyhítése, börtön végrehajtási fokozat alkalmazása, valamint a polgári jogi igény érvényesítésének egyéb törvényes útra utasítása érdekében.

Az indítvány lényege szerint a II. r. terhelt szándéka csak csalás, avagy trükkös lopás elkövetésére irányult. Azt hosszú időn át készítették elő, és ezalatt a rablás elkövetése fel sem merült benne. A terhelt a rablásra rábíró magatartást nem fejtett ki, az eszközöket nem ő adta át, pénzt sem ígért ő a tetteseknek. Szándéka közben nem változott, így cselekménye a bírói gyakorlatra is figyelemmel /BH. 1992. 148.szám./ kizárólag a Btk.318.§-ában meghatározott, és az /5/ bekezdés a/ pontja szerinti jelentős értékre, bűnsegédként elkövetett csalás büntettként minősülhet. Ez esetben pedig a kiszabott büntetés törvénysértően súlyos. Egyébként a rablásként minősítés mellett is téves az erőszakos magatartást ki nem fejtő terhelttel szemben a fegyház végrehajtási fokozat alkalmazása.

A sértett „valuta-üzérkedést” folytatott, ami a Btk.298/D.§-a szerint pénzügyi büntettket képez. Ekként a bíróságok a bűncselekményből származó pénzüsszegnek a sértett részére visszatérítését nem rendelhatték volna el. Ehelyett a polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra kellett volna utasítaniuk. A felülvizsgálati indítványhoz csatlakozó beadványában - arra is hivatkozva, hogy a rablásra felbujtást nem követett el, e tekintetben az ítéletek megalapozatlanok - a terhelt az

indítványnak megfelelő határozat meghozatalát kérte.

A Legfőbb Ügyészség BF.1182/2009. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartva, a támadott határozatok hatályban tartását indítványozta.

Az ügyészi álláspont szerint az indítvány azon részében, amelyben a védő az indítványt a tényállásban nem szereplő tényekre alapítja, törvényben kizárt /Be.423.§-a (1) bekezdése/. Az irányadó tényállás alapján a bíróságok a büntető anyagi jog szabályainak megsértése nélkül állapították meg a II. r. terhelt bűnösségét, és a törvénynek megfelelően minősítették cselekményét rablás büntetvének. Törvényes annak megállapítása is, hogy a terhelt felbujtóként követte el a bűncselekményt. A kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozatának meghatározása, valamint a terhelt kártérítésre kötelezése ugyancsak megfelel a jogszabályoknak. A védő által megjelölt felülvizsgálati ok nem állapítható meg, és a felülvizsgálat más okból sem indokolt.

A nyilvános ülésen a védő felülvizsgálati indítványát fenntartotta, és ahhoz a terhelt is maradéktalanul csatlakozott. A legfőbb ügyész képviselője átiratukkal egyezően az ítéletek hatályban tartását indítványozta.

A Legfelsőbb Bíróság a támadott határozatokat a felülvizsgálattal érintett II. r. terhelt tekintetében egyrészt a védői indítványban megjelölt okból, /Be.416.§-a (1) bekezdésének b) pontja/ másrészt - hivatalból - a Be.416.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti abszolút eljárásjogi okok tekintetében vizsgálta felül.

Ennek során a felülvizsgálati indítványnak, illetve a II. r. terhelt ahhoz csatlakozó beadványának a bizonyítékok mikénti mérlegelését és a tényállás megállapítását sérelmező, a jogerős ítéletek megalapozatlanságára hivatkozó érveivel nem foglalkozott.

A felülvizsgálat ugyanis olyan rendkívüli jogorvoslat, amelyre kizárólag a Be.416.§-ának (1) bekezdésében meghatározott anyagi jogi, illetve eljárásjogi felülvizsgálati okok alapján kerülhet sor. Ezen okok törvényi köre a bíróságok által nem bővíthető.

A felülvizsgálatban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, amely felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható (Be.423.§-ának (1) bekezdése). Ebből következően nem vitatható az ügyek mikénti felderítettsége, a bizonyítékok, mérlegelése, és a tényállás megalapozottsága sem.

A Legfelsőbb Bíróság pedig kizárólag a reá is irányadó tényállás

alapulvételével vizsgálhatja, hogy a hivatkozott felülvizsgálati ok fennforog-e vagy sem.

A Legfelsőbb Bíróság azonban az indítványt - egyetértve a Legfőbb Ügyészség jogi álláspontjával - érdemben is alaptalannak találta.

A Btk.321.§-ának (1) bekezdése szerint rablás büntettét valósítja meg az „aki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett úgy vesz el mástól, hogy e végből valaki ellen erőszakot, avagy élet, vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz, illetőleg valakit öntudatlan, vagy védekezésre képtelen állapotba helyez”.

A rablás büntettének (3) bekezdés b) pontja szerint többek között minősített esetét képezi, ha a cselekményt jelentős értékre követik el.

A Btk.21.§-a pedig az elkövetők (Btk.19.§-a) közül a részesekre vonatkozóan úgy rendelkezik, hogy felbujtó az, aki mást bűncselekmény elkövetésére szándékosan rábír. Bűnsegéd az, aki bűncselekmény elkövetéséhez szándékosan segítséget nyújt.

Az irányadó tényállásból kitűnően az I. r. és a II. r. terheltek először azt beszélték meg, hogy a sértett pénzét a III. terhelt tetteskénti bevonásával, a sértett figyelmének elterelése mellett, erőszak alkalmazása nélkül szerzik meg. Evégett közösen vették rá - bujtották fel - a III. r. terheltet arra, hogy a sértett sérelmére ily módon lopást kövessen el.

E szándékuk még a hamis néven történt lakásbérlet idején sem változott, a cselekményt továbbra is a sértettnek a III. r. terhelt általi félrevezetésével tervezték.

Azonban 2006. márciusára már elégedetlenek voltak azzal, hogy a III. r. terheltnek nem sikerült ily módon a sértett pénzét megszereznie. Előbb egy beszélgetésük során az I. és II. r. terhelt már együtt arra kívánta rávenni a III. r. terheltet, hogy akár erőszak alkalmazásával, pl. gáz-sprayval történő lefűvás mellett próbálja meg elvenni a sértett pénzét. Ez a törekvés a III. r. terhelt vonatkozásában ekkor eredményre még nem vezetett.

Eközben 2006. február hónap végén azonban az I. r. terhelt már egyedül eljárva felhívta a IV. r. terheltet, hogy segítsen egyik barátjának sokkoló használatával elvenni egy férfi pénzét. Az ebbe beleegyező terheltnek ezért 60.000 Ft-ot ígért; és egy mobil-telefont is adott a részére.

2006. március 15-e előtt az I. r., a II. r. és a IV. r. terhelt találkozásakor az I. r. terhelt telefonon tájékoztatta a III. r.

terheltet arról, hogy megvan az a személy, aki segíteni fog neki, csak hívja a lakásra a sértettet. 2006. március 15-én pedig a négy terhelt egy szórakozóhelyen megbeszélte, hogy amikor a sértett aznap este a 15.000 eurót a bérelt lakásra viszi, ott azt a III. r. és a IV. r. terhelt erőszak alkalmazásával elveszi tőle. A II. r. terhelt még azt is közölte velük, hogy a IV. r. terhelt lefogja majd a sértettet és így veszi el a III. r. terhelt a pénzt. I. r. terhelt ugyanezen alkalommal a II. r. terhelt jelenlétében közölte a másik két terhelttel, amennyiben úgy adódik, használjanak sokkolót a sértett ellen. II. r. terhelt a bűncselekmény során történő használatra egy cérnakesztyűt is adott a IV. r. terheltnak.

E tényállásból következően időközben a II. r. terhelt szándéka is megváltozott, és az I. r. terhelttel együtt végül úgy kívánták megszerezni a sértett pénzét, hogy a tényleges végrehajtó III. és IV. r. terheltek evégett bántalmazzák a sértettet. A IV. r. terheltet valóban az I. r. terhelt vette rá a bűncselekmény elkövetésére. A kezdetben vonakodó III. r. terheltnél a lopás helyett rablás elkövetésére irányuló szándék azonban egyértelműen az I. és II. r. terheltek folyamatos rábírásának eredményeként alakult ki.

Az adott tényállás mellett tehát sem az nem vitatható, hogy a II. r. terhelt szándéka is rablás elkövetésére irányult, sem az, hogy a III. r. terhelt rablás társtettesi elkövetésére irányuló szándékának kialakításában ő is részt vett.

A bírói gyakorlat szerint a felbujtói magatartás, a rábírás abban áll, hogy a felbujtó más személyt olyan irányban igyekszik befolyásolni, hogy bűncselekmény törvényi tényállását valósítsa meg. A felbujtó, - aki a törvényi tényállás megvalósításában nem vesz részt - a tettes személyén keresztül működik közre a bűncselekmény elkövetésében. A felbujtó rábírása döntő motívumként alakítja ki a tettes elhatározását a bűncselekmény elkövetésére, aki az így keletkezett elhatározásból viszi azt véghez. Ez nem jelenti azt, hogy a rábírás a tettes elhatározásának egyedüli indoka, de minden esetre olyan indoka, amely nélkül a bűncselekményt nem követte volna el. Ennyiben különbözik a felbujtás a pszichikai bűnsegélytől, amely a tettes már kialakult szándékát erősíti /Magyar Büntetőjog Kommentár a gyakorlat számára (HVG-ORAC Könyvkiadó Budapest, 2009) a Btk.21.§-ához fűzött magyarázata/.

Ugyanazon bűncselekmény elkövetésére több személy felbujtása a felbujtó oldalán is 1 rb. cselekményt képez, mint ahogyan az is lehetséges, hogy több személy bujt fel külön-külön más személyeket bűncselekmény együttes elkövetésére, illetőleg, hogy az elkövetésre irányuló döntő elhatározást ugyanazon személyben több személy együttes, egymást kiegészítő felbujtói magatartása hozza létre.

Az adott esetben a IV. r. terheltben az elkövetésre irányuló szándékot egyértelműen az I. r. terhelt felbujtói magatartása - rábírása - hozta létre. A III. r. terhelt azonban még akkor sem határozta el a rablás elkövetését, amikor 2006. március elején őt az I. és II. r. terhelt közösen erre akarta rávenni. A folyamatos meggyőzés, illetve az I. és II. r. terheltekkel a IV. r. terhelt jelenlétében a konkrét elkövetésről folytatott beszélgetés volt az, amely a rablás elkövetésének szándékát a III. r. terheltben véglegesen kialakította.

Ekként a II. r. terhelt magatartása a jelentős értékre elkövetett rablás bűncselekményét illetően nem a már kialakult tettesi szándékot erősítő pszichikai bűnsegélyt, hanem a bűncselekmény elkövetésére irányuló szándékot kiváltó, a III. r. terhelt tekintetében jelentkező felbujtást valósított meg.

A terhelt vonatkozásában a cselekmény jogi minősítése megfelel az anyagi jogszabályoknak. Így a törvényes keretek alapulvételével kiszabott büntetés mértéke felülvizsgálat tárgyát önállóan nem képezheti.

Mivel az indítvány ezekre is utal, - bár önállóan felülvizsgálat tárgyát nem képezhették volna e kérdések sem - a Legfelsőbb Bíróság kiemeli, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának meghatározása a Btk.42.§-a (2) bekezdésének b/2. pontja alapján történt, amely nem tesz különbséget abban a tekintetben, hogy a rablás minősített esetét az elkövető tettesként, avagy részesként valósította meg.

A polgári jogi igény érdemi elbírálását illetően ugyancsak mindenben az anyagi és eljárási jogszabályoknak megfelelően jártak el a bíróságok. A töretlen bírói gyakorlat szerint ugyanis lopás, illetőleg rablás a dolog fölött tulajdont nem szerzett elkövető - pl. a tolvaj - sérelmére is elkövethető. Az adott esetben pedig a kártérítés megítélésének - mivel a tényállás nem tartalmaz olyan adatot, hogy a sértett a kérdéses pénzüsszeggel kapcsolatosan bűncselekményt valósított volna meg - nem volt semmilyen anyagi jogi akadálya. Eljárásjogi akadály sem merülhetett fel, miután az ügyész sem élt olyan jelzéssel, hogy az adott deviza összegre nézve a sértett bűncselekményt valósított volna meg, és emiatt a polgári jogi igény egyéb törvényes útra utasítását kéri, hogy a polgári eljárásban az állam javára történő marasztalás iránt /Ptk.237.§-a/ indítványt terjeszthessen elő.

Az ügyben a Legfelsőbb Bíróság a Be.416.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti abszolút eljárásjogi szabálysértést sem észlelt.

Ezért a Békés Megyei Bíróság, illetőleg a Szegedi Ítéltábla

támadott határozatait a II. r. terhelt vonatkozásában a Be.426.§-a alapján hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be.3.§-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatának lehetőségét pedig a Be.416.§ (4) bekezdésének b) pontja zárja ki. Az ismételt felülvizsgálati indítvány tilalmáról a Be.418.§-ának (3) és 421.§-ának (3) bekezdése rendelkezik.

A Legfelsőbb Bíróság végzése a Be.420.§-ának (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2009. október 6.

Dr. Édes Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Péter s.k. előadó bíró, Dr. Horváth Ibolya s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző
MGy